

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ผลิตไฟฟ้าเพื่อความสุขของคนไทย

<http://www.egat.co.th>

เขื่อนสิรินธร

ความเป็นมา

เขื่อนสิรินธรเป็นเขื่อนอเนกประสงค์ที่มีความสำคัญยิ่งแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากจะให้ประโยชน์ทางการผลิตพลังงานไฟฟ้าแล้ว ยังอำนวยประโยชน์นานับประการต่อการพัฒนา ชีวิตความเป็นอยู่ ของประชาชนในภูมิภาคแถบนี้ทั้งทางการชลประทาน การป้องกันอุทกภัย การประมง และการท่องเที่ยว นับเป็นการสงวนและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศให้เกิดประโยชน์ สูงสุดอย่างสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในยุคปัจจุบัน

ลักษณะเขื่อนและโรงไฟฟ้า

เขื่อนสิรินธร เป็นเขื่อนประเภทหินถมแกนดินเหนียวสร้างปิดกั้นแม่น้ำลำโดมน้อยอันเป็นสาขา ของแม่น้ำมูล ที่บริเวณแก่งแซน้อย ตำบลช่องเม็ก อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุบลราชธานี

ตัวเขื่อน มีความสูง ๔๒ เมตร ยาว ๙๔๐ เมตร สันเขื่อนกว้าง ๗.๕ เมตร อ่างเก็บน้ำมีพื้นที่ประมาณ ๒๘๘ ตารางกิโลเมตรสามารถกักเก็บน้ำได้ ๑,๙๖๖.๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ที่ระดับกักเก็บน้ำสูงสุด ๑๔๒.๒ เมตร (จากระดับน้ำทะเลปานกลาง)

โรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนสิรินธร ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าไว้ ๓ เครื่อง ขนาดกำลังผลิตเครื่องละ ๑๒,๐๐๐ กิโลวัตต์ รวมกำลังผลิตทั้งสิ้น ๓๖,๐๐๐ กิโลวัตต์

การก่อสร้างโครงการ ได้เริ่มในเดือนมิถุนายน ๒๕๑๑ และมีการวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้เชิญพระนามของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขนานนาม เขื่อนว่า “เขื่อนสิรินธร” การก่อสร้างตัวเขื่อน และ ระบบส่งไฟฟ้าระยะแรกแล้วเสร็จในปี ๒๕๑๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ผลิตไฟฟ้าเพื่อความสุขของคนไทย

<http://www.egat.co.th>

พระราชดำเนินไปทรงเปิด เชื้อนสิรินธรเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ หลังจากนั้นเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ สำนักงานคณะกรรมการ นโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้มอบเชื้อนสิรินธรให้อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ต่อไป

ประโยชน์ เชื้อนสิรินธร เป็นโครงการอเนกประสงค์จึงสามารถอำนวยประโยชน์อย่างกว้างขวางในการพัฒนา ประเทศในด้านต่างๆ ดังนี้

- **การผลิตพลังงานไฟฟ้า** สามารถใช้พลังน้ำมาผลิตพลังงานได้เฉลี่ยปีละ ๙๐ ล้านกิโลวัตต์ ชั่วโมง ทำให้ขยาย ขอบเขตการจ่ายกระแสไฟฟ้าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกไปได้กว้างขวางขึ้น
- **การชลประทาน** สามารถส่งน้ำที่เก็บกักไว้ในอ่างเก็บน้ำไปใช้ในระบบชลประทานได้เป็นพื้นที่ ๑๕๒,๐๐๐ ไร่ จึงช่วยให้เกษตรกรในแถบนี้ทำการเพาะปลูกได้ตลอดปี
- **บรรเทาอุทกภัย** เชื้อนสิรินธรสามารถกักเก็บน้ำที่ไหลบ่ามาตามแม่น้ำลำโดมน้อยไว้ได้เป็นจำนวน มากจึงช่วยป้องกันปัญหาน้ำท่วม และช่วยให้แม่น้ำมูลสามารถระบายน้ำลงสู่แม่น้ำโขง ได้สะดวกยิ่งขึ้น
- **การประมง** อ่างเก็บน้ำเชื้อนสิรินธร เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดขนาดใหญ่โดย กฟผ. ร่วมมือ กับกรมประมง นำพันธ์ปลาน้ำจืดขนาดใหญ่ โดย กฟผ. ร่วมมือกับกรมประมงนำพันธ์ปลา มาปล่อย อาทิ ปลายี่สก ปลานิล ปลาไน ฯลฯ และกึ่งก้ามกรามทำให้ราษฎรมีอาชีพหลักเพิ่มขึ้น
- **การคมนาคม** สามารถใช้อ่างเก็บน้ำเป็นเส้นทางเดินเรือติดต่อค้าขาย และคมนาคมขนส่ง ผลผลิต ออกสู่ตลาดได้สะดวกอีกทางหนึ่ง
- **การท่องเที่ยว** ความสวยงามสงบร่มรื่นของภายในบริเวณเชื้อน และอ่างเก็บน้ำ เป็นสิ่งดึงดูดใจ ให้ นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวชมและพักผ่อนหย่อนใจเป็นจำนวนมากก่อให้เกิดการขยายตัว ทางด้าน ธุรกิจท่องเที่ยวอื่น ๆ ตามไปด้วย

สวนสิรินธร สวนสิรินธร เป็นสวนเฉลิมพระเกียรติที่ กฟผ. จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นการถวายความจงรักภักดี และ ถวายเป็นราชสักการะต่อองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสคล้ายวัน พระราชสมภพทรงมี พระชนมายุ ๓๖ พรรษาเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๓๔ โดยจัดเป็นสวนสาธารณะ อันร่มรื่นงดงามเพื่อให้สาธารณชน ได้พักผ่อนหย่อนใจ และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กฟผ. ได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างสวนนี้ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๓ แล้วเสร็จในเดือนกรกฎาคม ๒๕๓๔ รวมค่าใช้จ่ายประมาณ ๔.๔๐ ล้านบาท สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนิน เปิดสวนสิรินธรเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๓๔ สวนแห่งนี้ตั้งอยู่บริเวณอ่างเก็บน้ำฝั่งซ้ายของสันเชื้อนสิรินธรมีพื้นที่ประมาณ ๔๐ ไร่ โดยออกแบบ ก่อสร้างให้มีลักษณะเป็นสวนป่าที่คงสภาพสิ่งแวดล้อม และธรรมชาติไว้ได้มากที่สุด การใช้วัสดุอุปกรณ์ ตกแต่งสถานที่ เน้นให้กลมกลืนกับพื้นที่เดิมภายในสวนสิรินธรประกอบด้วยสวนพฤกษศาสตร์ สวนน้ำพุศาลาพักผ่อน และพันธุ์ไม้ดอก โทณสีม่วงซึ่งเป็นสีประจำวันพระราชสมภพคือวันเสาร์ ประดับไว้โดยรอบ พร้อมกับตัดแต่งต้นไม้เป็น ตัวอักษร “สธ” อันเป็นพระราชัญญกร ประจำพระองค์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นอกจากนี้ยังมีประติมากรรมรูปหล่อเป็นช้าง ๓ เชือกเล่นดนตรี ซึ่ง เครื่องดนตรีที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงโปรดปราน อันได้แก่ ระนาด ซอ และขลุ่ย

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ผลิตไฟฟ้าเพื่อความสุขของคนไทย

<http://www.egat.co.th>

สถานที่ท่องเที่ยว จังหวัดชัยภูมิ มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกมากมายนอกเหนือจากเขื่อนจุฬาภรณ์ อาทิ อนุสาวรีย์ พระยาภักดีชุมพล(แล) ศาลเจ้าพระยาแลปราสาทภูวณอุทยานน้ำตกตาดโตน ป่าหินงาม เป็นต้น

สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง เพื่อให้การมาเยือนเขื่อนสิรินธรได้ทั้งความรู้ และความเพลิดเพลินอย่างเต็มที่ ท่านสามารถ แวะชมสถานที่ ท่องเที่ยวใกล้เคียงภายในจังหวัดอุบลราชธานีได้อีกหลายแห่ง เช่น แก่งสะพือ แก่งตะนะ น้ำตกตาดโตน แม่น้ำสองสีหรือตอนด่านปากน้ำมูล น้ำบุน และผาแต้ม

เส้นทางคมนาคม เขื่อนสิรินธร อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๘๐๐ กิโลเมตร การเดินทางโดยรถยนต์ใช้เส้นทาง ไปตามถนนสายมิตรภาพประมาณ ๗๓๗ กิโลเมตร มุ่งสู่จังหวัดอุบลราชธานี แล้วใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๗ เข้าสู่อำเภอ พิบูลมังสาหาร จากนั้นไปตามเส้นทางพิบูลมังสาหาร-ช่องเม็กเข้าสู่เขื่อนสิรินธร นอกจากนี้สามารถเดินทางได้ โดยรถโดยสารปรับอากาศหรือรถไฟ แต่ถ้าต้องการความสะดวกสบาย และรวดเร็วก็สามารถใช้บริการสายการบิน ภายในประเทศได้

สรุป เขื่อนสิรินธร เป็นเขื่อนที่มีความสำคัญยิ่งแห่งหนึ่งในการพัฒนาประเทศ และความเป็นอยู่ของประชาชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ภูมิใจที่เขื่อนแห่งนี้ได้มีส่วน ในการยกระดับมาตรฐานการครองชีพ ของประชาชนให้ดีขึ้น และผลักดันให้ภูมิภาคแถวนี้ก้าวไปสู่ ความเจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้านสมควรเป็นมรดกอันมีค่าของประชาชนและประเทศชาติสืบไป